

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Skoleåret 23/24
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Oldtidskundskab - c-niveau
Lærer(e)	Line Sakariasen
Hold	3p

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Søjle 1	Odysseus – en rigtig helt?
Søjle 2	Kunst – antik skulptur
Søjle 3	Græsk tragedie: Kong Ødipus
Søjle 4	Romersk filosofi: Senecas breve
Søjle 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Søjle 1	Odysseus - en rigtig helt?
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Homer: <i>Odysseen</i>: 1. (uddrag: v. 1-125), 5. (uddrag: v. 1-227), 6. (uddrag: v. 1-250) og 9. sang (v. 105-565) (Due, Gyldendal) <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kavafis, Konstantin P.: <i>Ithaka</i> (1911) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime (2013) s. 11-30
Omfang	10 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Der fokuseres på Odysseus-figuren som helteideal under inddragelse af begreber såsom <i>areté</i>, <i>timé</i> og <i>kleos</i>. Følgende temaer i de læste stykker behandles også indgående:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gudeopfattelse/forholdet mellem guder og mennesker (herunder antropomorfisme, <i>do ut des</i>) • Odysseus' forhold til kvinderne i værket: Penelope, Kalypso og Nausikaa • Gæstevenskabet (<i>xenia</i>) <p>Der lægges desuden vægt på den homeriske tradition og på de træk, der er kendetegnende for eposgenren. Sideløbende med basisteksten læses relevante uddrag af Andreasen/Refslund Poulsen: <i>Paideia</i>. I perspektiveringens diskuteres Odysseens virkningshistorie herunder hvordan begrebet <i>odyssé</i> er blevet en almen metafor.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, lærerstyret undervisning (særligt mhp. opøvelse af nærlæsning)

Søjle 2	Kunst – antik skulptur
Indhold	<p>Kernestof: Følgende skulpturer behandles i undervisningen (Nummer refererer, hvor det</p>

er muligt, til skulpturnummeret (ikke sidetal) i Fich m.fl.: Græsk Kunst):

Mandeskulpturer:

- 102. Sounion-kouros
- 103. Anavyssos-kouros
- 105. Aristodikos
- 64. Kritios-drengen
- 244. Spydbæreren
- 274. Hermes med Dionysos-barnet
- 239. Poseidon/Zeus fra Kap Artemision
- 310. Bronzestatue af en bokser

Kvindeskulpturer:

- 83. Auxerre-koren
- 70. Kore fra Akropolismuseet
- 227. Athene på metope fra Zeustemplet i Olympia
- 197. Karyatide fra Erechteion
- 198. Nike fra Athene-Nike-templet i Athen
- 273. Afrodite fra Knidos
- 302. Gammel markedskone

Skulpturgrupper:

- 312. Pan & Afrodite
- 306. Laokoon-gruppen
- 290. Galler der dræber sig selv og sin kvinde

Perspektiverende materiale:

- Romersk klassicisme - Prima porta-statuen, Claudius som Jupiter, Tiberius som Jupiter, Commodus som Herakles
- Renæssancen - Michelangelo: David
- Barokken - Bernini: Engel med tornekrone & Bernini: David
- Nyklassicisme - Bertel Thorvaldsen: Jason med det gyldne skind
- Realisme/ekspressionisme - Rodin: Manden med brækket næse & Tænkeren
- Surrealisme – Dali: Venus fra Milet med skuffer
- Samtid – Christian Lemmerz: The undead & Adam Kadmos

Supplerende materiale:

- Susan Woodford: *Græsk og romersk kunst*, Systime: side 6-22
- Andreasen og Refslund: *Paideia - en grundbog til oldtidskundskab*, Systime 2013: s. 45-53, s. 129-136, s. 171-176 og s. 201-206 (delvist formidlet i læreroplæg)

Der eksamineres i ukendt skulptur.

Omfang

8 blokke á 95 minutter

Særlige fokuspunkter	Forløbet har til formål at sætte eleverne i stand til at beskrive, analysere, stilbestemme antikke skulpturer med henblik på at kunne datere ukendte skulpturer. Der fokuseres på rundskulpturen i overgangen fra arkaisk til klassisk tid, men der analyseres desuden skulpturer fra hellenistisk tid, ligesom der perspektiveres til senere perioder: romersk, renæssancen, barokken, nyklassicismen og moderne tid. Dermed opøves elevernes evne til at trække lange linjer gennem kunsthistorien, genkende det antikke formsprog i senere skulpturkunst og forholde sig til sammenhængen mellem antikken og eftertiden.
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde, oplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Søjle 3	Græsk tragedie: Kong Ødipus
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sofokles: <i>Kong Ødipus</i>, oversat ved Otto Foss, Hans Reitzel Forlag <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blixen: ”Livets veje” (uddrag fra <i>Den Afrikanske Farm</i>, s.213-214), (1963) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Paideia - grundbog til oldtidskundskab</i> v. Andreasen og Refslund, Systime (2013), s. 101-108 og s. 115-116 (delvist formidlet i lærerforedrag)
Omfang	10 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>I dette forløb læses og analyseres Sofokles’ <i>Kong Ødipus</i> med fokus på begreber som tragisk ironi, skæbne, fri vilje og forblindelse. Der arbejdes gennem forløbet på at tegne en karakteristik af Ødipus og hans udvikling. Gennem sideløbende lærerforedrag skabes der overblik over opførelsesforholdene for den græske tragedie, tragediens struktur og generelle genretræk. Herunder inddrages Aristoteles’ dramateori i forenklet form.</p> <p>Som perspektivering læses et uddrag af Blixens <i>Den Afrikanske Farm</i> hvori blindhed(<i>até</i>) fremstilles som et menneskeligt grundvilkår. Med udgangspunkt heri diskuteres grundlæggende forskelle i skæbneopfattelsen, som den kommer til udtryk hos henholdsvis Sofokles og Blixen.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, læreroplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Søjle 4	Romersk filosofi: Senecas breve
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Senecas <i>Moralske breve til Lucilius</i>: <ul style="list-style-type: none"> - Brev 2 - Brev 5 - Brev 41 - Brev 47 <p>oversat ved Kell Commerau og Hans Gregersen, AIGIS (2009)</p> <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svend Brinkmann: ”Moderne mennesker: stoisk uro”, <i>Politiken</i> (2020) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 160-163
Omfang	7 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Gennem nærlæsning af en række af Senecas moralske breve til Lucilius søgte forløbet at undersøge det stoiske verdensbillede og filosofiske ideal, som Seneca udfolder. I analysen af brevene søges begreber såsom <i>logos</i> , <i>fysis</i> , <i>ratio</i> , <i>affectus</i> , <i>fatum</i> og stoisk ro inddraget. Forløbet afrundes med en tekst af Svend Brinkmann, som perspektiv på hvorvidt, hvordan og hvorfor stoicismen stadig kan siges at have relevans i nutidens vestlige samfund.
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, gruppearbejde, lærerstyret undervisning

Søjle 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hesiod: <i>Theogonien</i> - vers 104-210 (oversat af Lene Andersen, Gyldendal, 1973) • Lukrets: <i>Om verdens natur</i> – 1. bog vers 265-328 og 5. bog vers 416-508 (oversat af Madsen og Madsen, Det lille Forlag, 1998) • Ovid: <i>Forvandlinger</i>, 1. sang, vers 1-88 (oversat af Otto Steen Due, Gyldendal, 1989) <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morten Jastrup: ”Tættere på skabelsen” (<i>Politiken</i> 26/3 – 06)

	<p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 30
Omfang	7 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Forløb om verdens, gudernes og menneskets skabelse. Med udgangspunkt i begrebsparret <i>mythos-logos</i> får eleverne gennem læsning af tre forskellige skabelsesberetninger indblik i den antikke tankegangs udvikling fra en mytisk/religiøs til logisk/ateistisk forklaring af omverdenen. Derudover forventes eleverne gennem forløbet at opbygge et grundlæggende kendskab til den græske gude- og myteverden.</p> <p>Eleverne får desuden kendskab til en række fagbegreber, som kan åbne op for at analysere og fortolke de antikke skabelsesfortællinger, f.eks. kosmogoni, teogoni, ætiologi(normativ/deskriptiv) og antropomorfisme. Derudover stifter de bekendtskab med den didaktiske gren af eposgenren.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, skriftlige øvelser, lærerstyret undervisning